

Prepodobný otec Spiridon sa narodil okolo roku 270 na Cypre. Bol to ženatý muž, ktorý mal niekoľko detí a v dobe Galériovho prenasledovania kresťanov bol odsúdený na prácu v bani. Keď sa k moci dostal Konštantín Veľký bol prepustený na slobodu. Neskôr sa stal biskupom v meste Trimity. Prepodobný otec a divotvorca Spiridon bol ako biskup známy svojou štedrosťou a citlivosťou pre potreby druhých ľudí, ktorí často potrebovali finančnú a materiálnu pomoc. Ako biskup zostal na svojom hospodárstve a výťažok z práce vynaložil na potreby svojich blížnych. Biskup Spiridon sa zúčastnil aj na dôležitom Nicejskom všeobecnom sneme v roku 325, na ktorom vystúpili mnohí bludári a útočníci na pravé vyznanie katolíckej viery. Na tomto sneme sa stal obrancom pravej viery a pripisuje sa mu výrok, že Božie kráľovstvo nijako nespočíva v rečeni, ale v duchu a v pravde. Spiridon mal dcéru, ktorá sa volala Irena. Bol istý človek, ktorý jej zveril cennú vec, no keď zomrela vyžiadal si ju od jej otca späť. Drahocenná vec sa nijako nemohla nájsť. Jej otec sa odobral k hrobu svojej dcéry Ireny a modlil sa s prosbou na perách, aby mu prezradila, kde sa drahocenná vec nachádza. Irena mu odpovedala na jeho prosbu a hľadaná vec sa nakoniec našla. Prepodobný otec a divotvorca Spiridon, trimitský biskup zomrel približne v roku 349.

Pripravil o. Miroslav Dargaj

FARSKÉ OZNAMY

◆ Modlitby matiek budú v pondelok 3. a 10. decembra večer. Telocvičňa na ZŠ Prostějovská bude v tie isté dni. Modlitby mužov a biblická škola budú v utorok 4. a 11. decembra. Návčik zboru bude v stredu 5. a 12. decembra večer. Tichá adorácia s Korunkou k Božieho milosrdenstva a požehnaním bude vo štvrtok 6. (osobné požehnanie) a 13. decembra v čase 19:00 - 21:00 hod. Stretko na fare bude v piatok 7. a 14. decembra o 16:15 hod.

◆ Budúci týždeň je prvopiatkový. Spovedať budeme ako zvyčajne pred sv. liturgiami. Na prvý piatok, 7. decembra, bude celodenná adorácia podľa rozpisu, o 15:00 hod. Korunka Božieho milosrdenstva s modlitbami žalmov a pri oboch sv. liturgiách bude zvonček na podporu práce s deťmi a mladými farnosti.

◆ V pondelok 3. decembra bude v našom chráme celodenná adorácia (od 7:20 hod. do 18:00 hod.) v rámci nepretržitej poklony pred Najsv. Eucharistiou ju-

bilejného roka.

◆ Vo štvrtok 6. decembra máme sviatok sv. Mikuláša. Sv. liturgie budú o 6:30 a o 18:00 hod. s myrovaním.

◆ V sobotu 8. decembra je prikázaný sviatok Nepoškvrneného počatia presv. Bohorodičky sv. Annou. Sv. liturgie budú ako v nedeľu o 8:00 a 10:00 hod. s myrovaním.

◆ V nedeľu 9. decembra vás pozývame na modlitby chvál so začiatkom o 18:00 hod.

◆ V nedeľu 9. decembra ideme na zbierku do farnosti Matiaška. Kto by chcel pomôcť, nech sa nahlási v sakristii.

◆ Pozývame deti a mladých zapojiť sa do koledovania Dobrej noviny. Kto má záujem, nech sa nahlási v sakristii.

◆ V sakristii máme na predaj dva druhy kalendárov: stolový kalendár otcov redemptoristov za 2,-€ a nástenný kalendár otcov baziliánov za 1,-€.

o. Peter Kačur

INFORMÁTOR

GR. KAT. FARNOSTI PREŠOV - SÍDLISKO 3

22

2018

ročník XVI.

AKO NALOŽÍM S ČASOM, KTORÝ MÁM?

15. novembra sme vstúpili do pôstneho obdobia pred sviatkom Narodenia Pána, ktorý poznáme pod názvom Filipovka. Cieľom tohto štyridsaťdňového pôstneho obdobia je duchovná príprava nás veriacich na slávenie sviatkov Narodenia Pána a Bohozjavenie. V byzantskej cirkvi bol tento pôst definitívne zavedený niekedy medzi 6. a 8. storočím, hoci o ňom máme zmienky už aj v 4. storočí. Názov „Filipovka“ získal preto, lebo sa začína deň po sviatku sv. apoštola Filipa (14. novembra). Pôstne predpisy pre Filipovku boli vždy miernejšie ako pravidlá pre Veľký štyridsaťdňový pôst pred Paschou. Gréckokatolíkov na Slovensku v súčasnosti viaže iba povinnosť zdržiavať sa mäsitých pokrmov v piatok. Na rozdiel od Veľkého pôstu Filipovka nemá vlastné liturgické predpisy. Napriek istej voľnejšej pôstnej disciplíne môže byť pre nás prínosom, a to najmä v oblasti modlitby, a to preto, aby sme mohli vstúpiť do Pánovej blízkosti ako Mária, ktorá sedela pri Ježišových nohách. Táto Pánova blízkosť sa pre nás stane potvrdením mnohých prorociev, ktoré boli adresované Božiemu ľudu skrze starozákonných prorokov, na ktorých si spomíname práve počas Filipovky. Pozrime sa preto na niektoré úskalia modlitby, ktoré sa možno objavujú aj pri našom stretnutí sa s Otcom.

V modlitbe máme pristupovať k Bohu s radosťou a vďačnosťou za dar života, ktorý obnáša aj všetky starosti i problémy. Neradíme príliš Bohu, čo má robiť. Jeho riešenia sú nečakané a typicky iné, než by sme my vymysleli. Prichádza do tohto sveta ako malé dieťa, ktoré o tridsaťtri rokov vystúpi na kríž a zachráni ľudstvo. Na svatbe v Káne Galilejskej Mária nehovorí Kristovi, čo má robiť. Jednoducho mu iba povie „nemajú víno“ (Jn 2, 3). Podobne aj sestry, Marta s Máriou, neodkazujú Ježišovi, ako je na

tom ich brat Lazar. Neprosia ho, aby ihneď prišiel a uzdravil chorého. Diskrétno odkazujú: „Ten, ktorého miluješ, je chorý“ (Jn 11, 3). V oboch prípadoch sa ptoom začnú diať veci, ktoré sú mimo fantáziu bežného katolíka. A o toto ide. Bože, tu je moje trápenie. Urob s ním niečo. Lebo Otec posla svojho Syna v plnosti času. Mnohí naňho čakali, ale uvideli ho iba niektorí. Boh plní svoje slovo, že bude človeka milovať a starať sa oňho.

Niekedy vstupujeme do Božej blízkosti iba vtedy, keď máme núdzu. To znamená, že modlitbu vyhľadávame v problémoch a v situáciách, v ktorých už nič iné nefunguje. Samo osebe to problémom nie je. Všetko, čo nás privedie k modlitbe, je dobré. Hlavne sa modlime.

Ďalším postojom môže byť práve tento: do modlitby vstupujeme hlavne vtedy, keď zlyhajú všetky možnosti. V takomto prípade sa dopúšťame jednej veľkej chyby. Modlitbu neuveriteľne a úplne podceňujeme a máme k nej väčšinou taký vzťah, že najprv skúsime všetko čo nám káže rozum a keď všetko zlyhá, tak sa pomodlime. Čo iné nám už ostáva. Malo by to byť presne naopak. Modlitba otvára vzťah k čomukoľvek a komukoľvek. Má predchádzať stretnutia, príjemné i nepríjemné. Máme do nej ponárat ľudí, sympatických i nepríjemných. Máme do nej zahrňovať priateľov i nepriateľov. Prečo? Lebo nebo je na našej strane. Vytrvajte v modlitbe. Zvlášť teraz v tomto čase prípravy. Pripravme sa na stretnutie s betlehemským Dieťaťom. Prichádza v plnosti času ako naplnenie prísľubu nášho Otca. Nebojme sa k nemu volať slovami molebenu pred narodením Pána: „Príď, Ježišu, Spasiteľu náš, vykúp nás a spas nás!“ Všetkým nám želám požehnané prežitie prípravy. Ak bude dôkladná, sviatky Narodenia budú isto radosťou.

o. Peter Kačur

LITURGICKÝ PROGRAM

Pondelok, 03. december

Sv. prorok Sofoniáš
06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 108); Ap. zač. 308 (Hebr 3, 5 – 11; 17 – 19); Lk zač. 102 (20, 27 – 44)

Utorok, 04. december

Sv. veľkomočenica Barbora
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109); 18:00 csl. sv. lit. (HP 110); Ap. zač. 310 (Hebr 4, 1 – 13); Lk zač. 106 (21, 12 – 19)

Streda, 05. december

Prep. a bohonositeľský otec Sáva Posvätený
06:30 csl. sv. lit. (HP 301); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 289); Ap. zač. 312 (Hebr 5, 11 – 6, 8); Lk zač. 104 (21, 5 – 7. 10 – 11. 20 – 24)

Štvrtok, 06. december

Sv. Mikuláš Divotvorca, arcibiskup lykij-skej Myry. Myrovanie.
06:30 sl. sv. lit. (PZ 290); 18:00 csl. sv. lit. (HP 303); Ap. zač. 315 (Hebr 7, 1 – 6); Lk zač. 107 (21, 28 – 33)

Piatok, 07. december

Sv. Ambróz, milánsky biskup. Prvý piatok.
06:30 csl. sv. lit. (HP 304); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 114); Ap. zač. 317 (Hebr 7, 18 – 25); Lk zač. 108 (21, 37 – 22, 8)

Sobota, 08. december

Počatie presv. Bohorodičky sv. Annou. Prikázaný sviatok. Myrovanie.
06:30 csl. sv. lit. (HP 305); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 292); Ap. zač. 220b (Ef 2, 11 – 13); Lk zač. 72 (13, 18 – 29)
17:00 Večiereň

Nedeľa, 09. december

4. hlas. 29. nedeľa po Päťdesiatnici. Prep. otec Patapios.
08:00 csl. sv. lit. (HP 101); 10:00 sl. sv. lit. (PZ 100); Ap. zač. 258 (Kol 3, 12 – 16); Lk zač. 85 (17, 12 – 19)
17:00 Večiereň
18:00 Modlitby chvál

Pondelok, 10. december

Sv. mučeníci Ménas, Hermogénes a Eugraf
06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 108); Ap. zač. 319 (Hebr 8, 7 – 13) Mk zač. 33 (8, 11 – 21)

Utorok, 11. december

Prep. otec Daniel Stĺpnik
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109) 18:00 csl. sv. lit. (HP 110); Ap. zač. 321 (Hebr 9, 8 – 10. 15 – 23); Mk zač. 34 (8, 22 – 26)

Streda, 12. december

Prep. otec Spiridon Divotvorca, trimi-tunský biskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 112); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 111); Ap. zač. 323 (Hebr 10, 1 – 18); Mk zač. 36 (8, 30 – 34)

Štvrtok, 13. december

Sv. mučeníci Eustratios, Auxencius, Eugen, Mardarios a Orest
06:30 sl. sv. lit. (PZ 295); 18:00 csl. sv. lit. (HP 307); Ap. zač. 326 (Hebr 10, 35 – 11, 7); Mk zač. 39 (9, 10 – 16)

Piatok, 14. december

Sv. mučeníci Tyrsos, Leukios, Filemon, Apollónios a Kallinik.
06:30 csl. sv. lit. (HP 114); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 114); Ap. zač. 327 (Hebr 11, 8. 11 – 16); Mk zač. 41 (9, 33 – 41)

Sobota, 15. december

Sv. Štefan Vyznávaš, sugdejský arcibiskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 115); Ap. zač. 228 (Ef 5, 1 – 8); Lk zač. 74 (14, 1 – 11)
17:00 Večiereň

Nedeľa, 16. december

5. hlas. 30. nedeľa po Päťdesiatnici. Nedeľa svätých Praotcov.
08:00 csl. sv. lit. (HP 102, 308); 10:00 sl. sv. lit. (PZ 101, 294); Ap. zač. 257 (Kol 3, 4 – 11); Lk zač. 76 (14, 16 – 24)
17:00 Večiereň

o. Miroslav Dargaj

 - zdržanlivosť od mäsa

200. VÝROČIE PREŠOVSKÉJ EPARCHIE

Spoločensko-náboženská situácia v Československu v rokoch 1945-1950

Vedúci komunistickí funkcionári sa snažili podriadiť si katolícku cirkev dohodou s biskupmi alebo časť z nich chceli získať pre spoluprácu. Už 3. marca Alexej Čepička, generálny tajomník Ústredného akčného výboru Národného frontu jednal s arcibiskupom Beranom a požiadal ho, aby hierarchia verejne zaujala kladný postoj k novému režimu.

Československý episkopát odpovedal 4. marca 1948 zo svojej konferencie v Brne: „Nepovažovali sme a nepovažujeme za nutné vydávať zvláštne prehlásenie alebo pastiersky list k súčasným politickým udalostiam, lebo katolícka Cirkev sa neviaže na nijakú štátnu formu, lebo pri svojom zvláštnom poslaní chce vždy slúžiť najvyšším záujmom svojho ľudu“.

Rozhovory pokračovali ďalej medzi cirkevnou delegáciou vedenou biskupom litoměřickým Štefanom Trochtom a vládou zastupoval Alexej Čepička. Od začiatku jednania narážali na prekážky, lebo navonok vláda prejavovala záujem jednať, na druhej strane štátne orgány cirkev neustále obmedzovali. Napríklad na jednej strane Akčný výbor Národného frontu /AV NF/ vydal vyhlásenie o slobode vyznania, ale zároveň ustanovil pri všetkých akčných výboroch cirkevných tajomníkov. V marci 1948 došlo k zastaveniu vydávania väčšiny katolíckych periodík, čo sa zdôvodňovalo nedostatkom papiera. Krátko nato vyšlo nariadenie odstrániť zo škôl kríže, prepustiť všetkých učiteľov a profesorov, ktorí patrili k rehoľným

rádom. Bolo zrušené vyučovanie náboženstva na stredných školách.

Pražská internunciatura protestovala proti tomu a sériou ďalších nôt protestovala proti výstrelkom miestnych úradov, proti svojvoľnému zosadzovaniu duchovných, obsadzovaniu cirkevných budov, zaberaniu rehoľných škôl a nemocníc.

Cirkvi poškodil zákon o pozemkovej reforme č. 44/1948 Zb. a vládne nariadenie č. 1/1948 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy, ktorou cirkev stratila všetky poľnohospodárske majetky. Zákon o jednotnej škole č. 95/1948 Zb. zo dňa 21. apríla 1948, zase ohrozoval cirkevné školstvo. Po voľbách v máji mal biskupský zbor nádej, že sa podarí zachrániť cirkevné školstvo, ak biskupi prejavia lojalitu novému prezidentovi Klementovi Gottwaldovi. Pražský arcibiskup Dr. Jozef Beran konal dňa 14. júna 1948 v chráme sv. Víta v Prahe slávnostné Te Deum na uctenie spomínaného prezidenta. Prítomná bola aj vláda ČSR.

Proticirkevný boj však ďalej pokračoval. Preto biskupský zbor na konferencii v Nitre vydal memorandum, ktoré sa z kazateľníc čítalo 29. augusta 1948, a v ktorom bolo poukázané na to, že vláda cirkev obmedzuje viac ako okupačná moc.

Nasledujúce roky 1949-50 boli rozhodujúce čo sa týka budúcnosti cirkvi v Československu. V nich sa položili základy totálnej kontroly cirkvi zo strany štátu a tým jej plánovanej likvidácie. (koniec 17. časti)

Spracoval diakon R. Hreňo podľa knihy *Prierez dejinami Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku* od prof. P. Šturáka

